

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP VIỆT - HUNG HIỆN NAY

ThS. NGUYỄN HOÀNG HIẾU*

Abstract: Lifestyle and ethics are important aspects of culture, so enhancing ethics and lifestyle education is the objective requirements to train high quality labourforce to serve the industrialization. This article presents actual state of ethics, lifestyle of students at Viet - Hung university of industry and proposes measures to improve the quality of ethics education and lifestyle for students.

Keywords: ethics education, lifestyle, culture.

1. Sự cần thiết phải giáo dục (GD) đạo đức (ĐĐ), lối sống (LS) cho sinh viên (SV) Trường Đại học Công nghiệp (ĐHCN) Việt - Hung hiện nay

Trong tình hình của công tác GD-ĐT hiện nay, ngoài việc dạy chữ thì việc dạy người, rèn luyện, tu dưỡng ĐĐ, LS cho SV là vấn đề đặc biệt quan trọng. Bởi lẽ, SV là những chủ nhân tương lai của đất nước, là những người đại diện cho nền GD, bộ mặt văn hóa của xã hội (XH)... Trong tương lai, đất nước Việt Nam có phát triển ra sao, có vị thế như thế nào trên trường quốc tế, nền văn hóa truyền thống của chúng ta sẽ được kế thừa, phát huy, nâng lên tầm cao mới cho phù hợp với XH hiện đại như thế nào đều phụ thuộc rất nhiều vào thế hệ SV ngày hôm nay. Đó là vinh dự, trách nhiệm rất nặng nề của các trường đại học và cao đẳng, các tổ chức Đảng, Nhà nước, đoàn thể chính trị - XH, của các gia đình và của chính bản thân SV.

SV là đối tượng trung tâm của trường đại học, cao đẳng; ở cấp độ XH, họ là đại biểu của một nhóm XH đặc biệt để sẵn sàng gia nhập đội ngũ trí thức; ở cấp độ cá nhân, SV là những người đang trưởng thành về mặt XH, chín muồi về thể lực, định hình về nhân cách, thể giới quan, nhân sinh quan, về khát vọng cống hiến,... Vì vậy, hơn lúc nào hết, đây là giai đoạn tốt nhất, thuận lợi nhất trong việc trau dồi tri thức chuyên môn, tu dưỡng ĐĐ, nâng cao nhận thức về tư tưởng chính trị - XH cho SV.

Hiện nay, SV đang phải đối mặt với nhiều khó khăn trong việc lựa chọn những giá trị mới vừa phù hợp truyền thống của dân tộc, vừa đáp ứng xu hướng phát triển của XH hiện đại, nhất là việc lựa chọn LS, hành vi ứng xử trong cuộc sống, trong học tập, công tác và các mối quan hệ XH.

Vì vậy, hơn lúc nào hết, công tác GD chính trị, tư tưởng, ĐĐ, LS cho SV trong giai đoạn hiện nay vừa là

trách nhiệm chung của toàn XH, vừa là một lĩnh vực GD quan trọng đối với các nhà trường nói chung và SV Trường ĐHCN Việt - Hung nói riêng.

2. Thực trạng ĐĐ, LS của SV Trường ĐHCN Việt - Hung hiện nay và một số nguyên nhân

Trong nền kinh tế thị trường định hướng XH chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, một nền ĐĐ mới đã và đang hình thành cùng với công cuộc đổi mới của Đảng, là nguồn động lực quan trọng của công cuộc phát triển đất nước. Đó là nền ĐĐ vừa phát huy những giá trị truyền thống của dân tộc, như: yêu nước, thương người, sống nghĩa tình trọn vẹn, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư với những yêu cầu mới, những nội dung mới do đòi hỏi của dân tộc và thời đại. Nhờ đó, phần lớn SV nói chung và SV Trường ĐHCN Việt - Hung nói riêng vẫn giữ được LS tình nghĩa, trong sạch, lành mạnh, khiêm tốn, luôn cần cù và sáng tạo trong học tập; sống có bản lĩnh, có chí lập thân, lập nghiệp, năng động, nhạy bén, dám đổi mới với những khó khăn, thách thức, dám chịu trách nhiệm, không ỷ lại, chây lười; luôn gắn bó với nhân dân, đồng hành cùng dân tộc, phấn đấu cho sự nghiệp dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Bên cạnh đó, do ảnh hưởng của nền kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế, do sự bùng phát của LS thực dụng chạy theo danh lợi bất chấp đạo lý, đã dẫn đến những tiêu cực trong XH ngày càng phổ biến; bên cạnh đó, sự chống phá của các thế lực nhằm thực hiện âm mưu "diễn biến hòa bình" đã tác động không nhỏ đến đời sống ĐĐ công dân, ảnh hưởng lớn đến tâm tư, tình cảm, ý chí phấn đấu của SV. Hậu quả là đã có một bộ phận SV nói chung và SV Trường ĐHCN Việt - Hung nói riêng phai nhạt niềm tin, lí tưởng, mất

* Trường Đại học Công nghiệp Việt - Hung

phương hướng phấn đấu, không có chí lập thân, lập nghiệp; chạy theo LS thực dụng, sống thử, sống dựa dẫm, thiếu trách nhiệm, thờ ơ với gia đình và XH, sa đà vào các tệ nạn XH như: cờ bạc, rượu chè, ma túy, mại dâm, vi phạm pháp luật, thiếu trung thực, gian lận trong thi cử, chạy điểm,... Hiện nay, vẫn còn một bộ phận SV có những hành vi thiếu văn hóa, có biểu hiện vi phạm về ĐĐ, có LS hưởng thụ, có tư tưởng sống gấp, sống không có hoài bão, lí tưởng, gặp chướng ngại hay chớ. Đây là những biểu hiện không thể coi thường và hoàn toàn là những biểu hiện của nếp sống xa lạ, sai trái, đi ngược với truyền thống văn hóa của dân tộc. Hiện tượng các bạn trẻ vắng tục, chửi thề, đánh hội đồng; ngang nhiên vi phạm luật lệ giao thông; có thái độ không đúng mực với người già; hành động thiếu văn hóa nơi công cộng,... còn khá phổ biến. Các bạn coi đó như chuyện bình thường, tất yếu xảy ra trong một XH đang phát triển và do đó có thái độ đứng đưng, bàng quan trước các hiện tượng không lành mạnh đang nảy sinh từng ngày trong giới trẻ.

Những hiện tượng này còn tồn tại trong SV nói chung và SV Trường ĐHCN Việt - Hưng nói riêng do có nhiều nguyên nhân tác động. Trong đó có một số nhân tố chủ yếu sau: - Sự tác động ngày càng mạnh mẽ của thông tin truyền thông trong bối cảnh toàn cầu hóa, nhiều thông tin độc hại, ảnh hưởng và gây tác động xấu đến ĐĐ, LS của SV; - Những tác động từ mặt trái của nền kinh tế thị trường dẫn đến những tiêu cực trong XH ngày càng nhiều, đã và đang ảnh hưởng mạnh mẽ đến SV; - Những âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch tác động đến tâm lí, tình cảm nhận thức của giới trẻ nói chung và SV nói riêng; - Nhà trường còn thiếu những điều kiện, nguồn lực bảo đảm cho SV học tập, vui chơi giải trí lành mạnh; - Một số gia đình, cha mẹ còn thiếu kiến thức, phương pháp GD, sự quan tâm chăm sóc, quản lí con em; - Bản thân nhiều bạn trẻ chưa nhận thức rõ vị trí, vai trò, trách nhiệm của mình; không đủ bản lĩnh, quyết tâm vượt qua những khó khăn, thử thách, lôi kéo của những điều xấu để rèn luyện ý chí, phấn đấu vươn lên trong lao động, học tập và cuộc sống.

3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác GD ĐĐ, LS cho SV Trường ĐHCN Việt - Hưng hiện nay

GD nói chung và GD ĐĐ, LS cho SV nói riêng là sự nghiệp chung. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “GD các em là việc chung của gia đình, trường học và XH. Bố mẹ, thầy giáo và người lớn phải cùng nhau phụ trách” [1; tr 74].

Để nâng cao chất lượng công tác GD ĐĐ, LS cho SV hiện nay, nhà trường đã và đang thực hiện đồng

bộ nhiều giải pháp. Trong đó cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

3.1. Về phía nhà trường

3.1.1. Phải xây dựng môi trường GD lành mạnh, thân thiện là yêu cầu bức thiết để SV được sống và rèn luyện, có điều kiện để trải nghiệm khả năng của mình. Có được một môi trường GD lành mạnh và thân thiện trong bối cảnh hiện nay quả thực là một đòi hỏi rất lớn đối với các lực lượng tham gia vào quá trình GD. Môi trường vĩ mô của toàn XH, mọi người cùng làm GD, nhà nhà cùng làm GD, làm sao để xây dựng được XH học tập, học tập suốt đời. Mỗi môi trường đều có phương pháp GD đặc thù, trong đó nhà trường giữ vai trò hết sức quan trọng trong quá trình GD tư tưởng, ĐĐ, LS cho SV.

Nhà trường là thiết chế XH có chức năng chuyên trách về GD. Trong thiết chế đó có giáo viên, có các công cụ GD là chương trình, sách giáo khoa, thiết bị dạy học,... Nhà trường tiến hành GD SV trong giờ lên lớp với các hình thức dạy học khác nhau, đồng thời tổ chức các hoạt động GD ngoài giờ lên lớp nhằm làm cho quá trình GD luôn được khép kín.

Trong những năm gần đây, Trường ĐHCN Việt - Hưng đã làm rất tốt việc xây dựng những chuẩn mực quan hệ ứng xử tốt tạo ra một môi trường GD lành mạnh - tôn chỉ của trường là “Vi người học và sự phù hợp”; Trường đã xây dựng và thực hiện nghiêm túc bộ quy tắc ứng xử quy định những chuẩn mực như chuẩn mực ứng xử của giáo viên, nhân viên nhà trường; chuẩn mực trong quan hệ của SV với thầy, cô giáo; chuẩn mực trong quan hệ giữa SV với nhau; chuẩn mực trong việc học tập, rèn luyện, chuẩn mực trong ứng xử với môi trường, thiên nhiên,... Điều này đã tạo điều kiện tích cực để hình thành LS văn hóa cho SV nhà trường, góp phần cùng với gia đình và XH tạo ra lớp người có ích cho XH, có LS đẹp.

Sau hai năm Trường ĐHCN Việt - Hưng triển khai áp dụng bộ quy tắc ứng xử vào thực tế đã và đang mang lại những kết quả đáng khích lệ: hiện tượng SV bỏ giờ, bỏ tiết; SV vô lễ với giảng viên; SV nói tục, SV đánh nhau đã giảm mạnh. Ý thức bảo vệ môi trường học đường được SV rất chú trọng, SV đã chủ động tích cực tham gia các hoạt động góp phần tạo ra cảnh quan môi trường học đường văn minh, hiện tượng SV vi phạm luật giao thông giảm đáng kể, hiện tượng SV vướng vào tệ nạn xã hội giảm...

Theo báo cáo công tác năm học 2013-2014 (khi chưa áp dụng bộ quy tắc ứng xử) của Phòng Quản lí học sinh, SV nhà trường thì số SV có điểm rèn luyện về đạo đức đạt loại khá chiếm 55%, đạt loại giỏi chiếm

7%, đạt loại trung bình chiếm 30%, đạt loại yếu chiếm 8%; nhưng năm học 2014-2015 (khi đã áp dụng bộ quy tắc ứng xử), số SV có điểm rèn luyện về đạo đức đạt loại khá chiếm 65%, đạt loại giỏi chiếm 10%, đạt loại trung bình chiếm 21%, đạt loại yếu chiếm 4%. Đối với hiện tượng SV vô lễ với giảng viên, báo cáo cho biết trong năm học 2013-2014 trường có 3 trường hợp nhưng năm học 2014-2015 trường không còn hiện tượng này. Báo cáo cũng cho biết năm học 2013-2014 số SV nhà trường vi phạm luật giao thông bị các cơ quan chức năng xử lý là 13 trường hợp thì năm học 2014-2015 chỉ còn 4 trường hợp. Cũng theo báo cáo của Phòng Quản lý học sinh, SV trong năm học 2013-2014, cả trường có 5 vụ SV đánh nhau nhưng trong năm học 2014-2015 chỉ còn 2 vụ và được giải quyết kịp thời, chưa gây ra hậu quả gì.

Trên đây là những kết quả đạt được bước đầu, đã chứng minh những nỗ lực xây dựng một môi trường giáo dục lành mạnh cho SV học tập của lãnh đạo nhà trường là đúng đắn. Điều này đã tạo niềm tin và quyết tâm để Trường ĐHCN Việt - Hưng tiếp tục triển khai trong những năm tiếp theo.

3.1.2. Tăng cường GD kĩ năng sống (KNS) cho SV, coi đó là giải pháp tích cực nhằm hình thành, phát triển ở các em một LS lành mạnh, có văn hóa, có ĐĐ. Kinh nghiệm GD KNS trong nhà trường ở nhiều nước cho thấy nó thúc đẩy mối quan hệ tích cực hơn giữa SV và giáo viên, SV và SV, đem đến hứng thú học tập cho SV do các em cảm thấy được tham gia vào những vấn đề liên quan đến cuộc sống của bản thân, cũng như đem đến bầu không khí năng động hơn trong lớp học và trong trường. Nếu không có KNS, các em sẽ không thể thực hiện tốt trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và đất nước.

GD KNS giúp SV có cách suy nghĩ, thái độ và hành vi tích cực, đặc biệt giúp tăng cường kĩ năng giao tiếp hiệu quả, có kĩ năng phân tích vấn đề và tình huống, có thái độ tự khẳng định và có quyết định chọn lựa. GD KNS kết nối nhà trường, gia đình và cộng đồng trong cùng mục tiêu, giúp các em có được những kĩ năng thiết thực cần cho cuộc sống hiện tại và sau này.

Vậy, nội dung GD KNS nhằm GD chính trị, tư tưởng, ĐĐ, LS cho học sinh, SV là gì? Các em cần phải được GD KNS như thế nào?

Trước hết, phát triển các KNS cần có ở SV. Đó là các kĩ năng: tự nhận thức, xác định giá trị, giao tiếp, đương đầu với các thách thức trong cuộc sống, giải quyết vấn đề, ứng phó với căng thẳng, hợp tác, thương lượng,.... Đây là những KNS dành cho sự thành công

trên học đường và thành công trong cuộc sống. Các KNS liên quan đến tất cả các hoạt động ở nhà trường, có thể học KNS từ bạn bè, thầy cô giáo, cha mẹ và những người xung quanh.

Việc tiến hành GD KNS tại Trường ĐHCN Việt - Hưng được tiến hành thường xuyên thông qua việc sử dụng các phương pháp và kĩ thuật dạy học tích cực. Công tác GD chính trị, tư tưởng, ĐĐ, LS cho học sinh, SV không phải là điều gì cao xa, mà chính là bắt đầu từ việc GD KNS để các em có đủ khả năng tự vượt lên, tự điều chỉnh bản thân từ trong suy nghĩ đến hành động. Trường xác định SV cần được trải nghiệm qua các tình huống thực tế; cần được tham gia vào các hoạt động để có dịp thể hiện các ý tưởng của mình, được trải nghiệm, được đánh giá, xem xét lại những kinh nghiệm sống của mình trước đây. Từ đó, giúp các em thay đổi hành vi, thái độ và định hướng lại các giá trị cho phù hợp với đòi hỏi của XH. Để giải quyết vấn đề này, trường đã giảng dạy học phần "kĩ năng mềm" đối với tất cả các khóa, lớp SV.

Tháng 10/2015, theo kết quả đánh giá thông qua phiếu điều tra được phát ra (680 phiếu) về thái độ hứng thú của SV với các môn học kĩ năng mềm, buổi nói chuyện chuyên đề và các hoạt động ngoại khóa,... cho thấy: 83% SV cho rằng rất hứng thú khi tham gia các hoạt động ngoại khóa; tham gia các hoạt động của nhà trường chiếm 75%; nêu gương những cá nhân xuất sắc là 63%; hoạt động giao lưu các chi đoàn chiếm 58,3%; hoạt động giữ gìn vệ sinh chung chiếm 50%. Đây là các hoạt động tăng cường KNS cho SV rất hiệu quả.

3.1.3. Đẩy mạnh công tác truyền thông trong GD chính trị, tư tưởng, ĐĐ, LS cho học sinh, SV. Truyền thông có vai trò to lớn trong việc nâng cao nhận thức cũng như điều chỉnh tư tưởng, thái độ và hành vi của con người. Bên cạnh việc phát huy các phương tiện thông tin đại chúng, việc đề cao tính trách nhiệm của các tổ chức đoàn thể trong nhà trường là hết sức cần thiết. Lâu nay, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường chưa phát huy hết khả năng của mình trong quá trình GD SV. Với vị trí và vai trò của mình trong nhà trường, Đoàn Thanh niên Trường ĐHCN Việt - Hưng là lực lượng hùng hậu thực hiện công tác truyền thông dưới nhiều hình thức hoạt động khác nhau nhằm thu hút SV vào các hoạt động GD ĐĐ, LS. Đoàn thể hiện tính sáng tạo, tính chủ động, tính tiên phong trong các hoạt động của nhà trường. Tiếng nói của Đoàn sẽ có hiệu lực khi mà SV nhận thức được rằng mình là chủ thể của các hoạt động và hơn ai hết các hoạt động là do mình tự khởi xướng, tự tổ chức và điều khiển.

Trường ĐHCN Việt - Hưng đã và đang xây dựng những câu lạc bộ sinh hoạt văn hóa và giao lưu SV, như các câu lạc bộ: guitar, tiếng Anh, thể dục thể hình, khiêu vũ, câu lạc bộ những người yêu sách,... hay các sân bóng đá, bóng bàn. Điều này đã và sẽ tạo điều kiện rất tốt cho SV giao lưu, gặp gỡ, kết bạn, vui chơi giải trí lành mạnh. Đoàn Thanh niên, Hội SV nhà trường thường xuyên tổ chức các hoạt động để SV tham gia giao lưu dã ngoại, tham quan du lịch, các hoạt động văn nghệ, các hoạt động từ thiện, Mùa hè xanh, đền ơn đáp nghĩa. Website của trường thường xuyên cập nhật các thông tin về những hoạt động của trường (hoạt động ngoại khóa, tình nguyện, các cuộc thi tìm hiểu lịch sử) cũng như kết quả học tập, rèn luyện để SV kịp thời nắm rõ tình hình học tập, rèn luyện đạo đức của mình và tiếp nhận thông tin các hoạt động nhà trường triển khai để chủ động và tích cực tham gia.

GD chính trị, tư tưởng, ĐĐ, LS cho SV là lĩnh vực GD có ý nghĩa to lớn trong bối cảnh hiện nay và có một vị trí quan trọng trong quá trình GD SV. Muốn làm tốt công tác này, nhà trường cần phải nhận thức đúng và phù hợp với những điều kiện và hoàn cảnh cụ thể cùng với những giải pháp thiết thực và khả thi.

3.2. Về phía gia đình

Trong công tác GD ĐĐ, LS cho SV, lãnh đạo Trường ĐHCN Việt - Hưng xác định gia đình giữ vị trí đặc biệt đối với sự hình thành và phát triển nhân cách con người từ lúc ấu thơ đến tuổi trưởng thành. GD gia đình trong bối cảnh hiện nay càng có ý nghĩa to lớn đối với sự phát triển của thế hệ trẻ. Truyền thống gia đình, những tập tục, nếp sống của gia đình vừa là nội dung vừa là phương tiện GD quan trọng, đảm bảo cho việc GD ĐĐ, LS cho SV.

Gia đình phải tạo dựng, hình thành trong các thành viên thói quen làm việc ngăn nắp, gọn gàng trong sinh hoạt; vệ sinh trong ăn uống; khoa học, gọn gàng trong việc sắp xếp, bố trí các đồ đạc của gia đình,... Làm được những việc này sẽ góp phần hình thành nên nếp sống, LS văn hoá trong gia đình và trong các thành viên trong đó có thanh, thiếu niên.

GD ĐĐ, nếp sống mới cho thanh niên nói chung, SV nói riêng là yêu cầu bức thiết đặt ra hiện nay, gia đình cần GD cho SV có LS lành mạnh, phù hợp với thuần phong mỹ tục và văn hóa dân tộc. GD cho SV có được ý thức, vai trò, trách nhiệm trong việc xây dựng gia đình hạnh phúc, văn minh, xây dựng đời sống cộng đồng lành mạnh. Tích cực tham gia các hoạt động XH nhân đạo, từ thiện với tinh thần "mình vì mọi người, mọi người vì mình", nâng cao tinh thần

đấu tranh phòng chống các tệ nạn XH, chống tham nhũng, chống văn hóa phẩm độc hại...

Nhờ việc xác định đúng tầm quan trọng của gia đình trong việc GD ĐĐ, LS cho SV nên việc kết hợp giữa gia đình và nhà trường được thực hiện thường xuyên với nhiều hình thức đa dạng. Trong đó đặc biệt chú trọng việc kết nối giữa gia đình và nhà trường thông qua đội ngũ cố vấn học tập, giáo viên chủ nhiệm, Hội SV.

3.3. Về phía cộng đồng XH

Cộng đồng nơi các em sinh sống, các tổ chức đoàn thể XH mà các em tham gia hoạt động,... đều có ảnh hưởng đáng kể đến quá trình GD thế hệ trẻ. Đó là nơi thể hiện kết quả GD của gia đình và nhà trường, nhất là về mặt ĐĐ và LS.

3.3.1. Tổ chức các hoạt động GD đa dạng, linh hoạt, gắn với đặc điểm lứa tuổi nhằm thu hút SV tham gia một cách tích cực và hào hứng theo khả năng của mình.

Tính đa dạng của các hoạt động GD bao hàm cả về nội dung GD lẫn hình thức hoạt động. Nội dung GD của hoạt động phải phản ánh nhiều lĩnh vực khác nhau của đời sống KT-XH hiện nay, đồng thời nội dung đó cần đáp ứng nhu cầu mong muốn nâng cao hiểu biết của SV trước những thách thức của cuộc sống. Hình thức hoạt động là yếu tố tạo nên sự thành công trong công tác tổ chức hoạt động cho SV. Lựa chọn các hình thức hoạt động phải đảm bảo có thể đáp ứng nhu cầu, hứng thú và khả năng của các em. Nếu là hình thức khiên cưỡng, bị áp đặt thì hiệu quả GD sẽ không cao, không mang lại hứng thú cho các em, ngược lại sẽ tạo nên tâm lý thụ động khi bắt buộc phải tham gia vào hoạt động của tập thể.

Tính linh hoạt của các hoạt động GD đòi hỏi khi tổ chức hoạt động phải phù hợp với điều kiện hoàn cảnh cụ thể của từng trường, từng khu vực, từng địa phương, phản ánh được những nét văn hóa của vùng miền đó.

Các hoạt động GD chỉ mang lại hiệu quả khi được SV tiếp nhận một cách hào hứng, sáng tạo, sôi nổi tham gia với tư cách là chủ thể của hoạt động bởi vì các hoạt động này đã đáp ứng đặc điểm lứa tuổi, phản ánh được suy nghĩ, tình cảm, khả năng của các em, tạo nên hứng thú và mong muốn được tham gia.

3.3.2. Tích cực, chủ động phòng chống các tệ nạn XH, các loại tội phạm và các hiện tượng tiêu cực trong XH. Trước hết, cần tập trung giải quyết những vấn đề cấp bách: lập lại kỷ cương XH; xây dựng nếp sống làm việc theo pháp luật; quản lý chặt chẽ phương tiện truyền thông, đặc biệt là Internet; phải bài trừ các tệ nạn XH,

(Xem tiếp trang 125)

lợi ích vật chất, cục bộ, sa vào chủ nghĩa cá nhân, rơi vào khuynh hướng thương mại hóa giáo dục... Vì vậy, cần phải có biện pháp xử lý dứt điểm để làm trong sạch môi trường giáo dục, cụ thể:

- Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục về đạo đức nhà giáo, đấu tranh chống tiêu cực trên lĩnh vực giáo dục. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật và những quy tắc chuẩn mực đạo đức cho ĐNNG, nhất là những giáo viên trẻ. Công việc này cần được tiến hành thường xuyên, như: tổ chức sinh hoạt chính trị, sinh hoạt chuyên môn để phổ biến **Luật Giáo dục**, Quy định đạo đức nghề nghiệp, tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh.

- Tăng cường tính nghiêm minh của pháp luật. Để thực hiện **Luật Giáo dục** có hiệu quả, các đơn vị giáo dục cần tổ chức cho ĐNNG nghiên cứu nội dung và hình thức học tập pháp luật.

- Đẩy mạnh thực hiện quy định về đạo đức nghề nghiệp do Bộ GD-ĐT ban hành. Đối với nhà giáo, đạo đức phải luôn được đặt lên hàng đầu; đạo đức ấy không chỉ giới hạn ở phẩm chất lối sống, trong các mối quan hệ, mà còn được xem xét ở mối quan hệ với nhân dân, Tổ quốc. Khác với luật pháp có tính cưỡng chế bắt buộc mọi người phải tuân thủ thực hiện, đạo đức được đảm bảo bằng lương tâm và sự đánh giá

của xã hội. Xét ở góc độ nào đó, đạo đức và đạo đức nghề nghiệp là “cánh tay nối dài” của pháp luật, góp phần làm cho hoạt động giáo dục đi đúng định hướng và hiệu quả hơn. Vì vậy, muốn cho giáo dục phát triển, ĐNNG phải không ngừng tu dưỡng đạo đức.

* * *

Những giá trị tư tưởng về đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại cho ĐNNG đến nay vẫn còn nguyên giá trị. Từ đó, ĐNNG cần có nhận thức đầy đủ hơn về vinh dự, trách nhiệm và lương tâm của mình trong sự nghiệp “trồng người”, thực hiện đúng vai trò là những “chiến sĩ văn hóa” trên mặt trận tư tưởng. □

Tài liệu tham khảo

- [1] *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 14) (2011). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [2] Ban Tuyên giáo Trung ương (2013). *Tài liệu nghiên cứu Nghị quyết Hội nghị lần thứ tám Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*.
- [4] *Luật Giáo dục* (2010). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] Bộ GD-ĐT (2011). *Chiến lược phát triển giáo dục 2011-2020*. NXB Giáo dục Việt Nam.

Một số giải pháp nâng cao chất lượng...

(Tiếp theo trang 118)

làm trong sạch môi trường sống của thanh niên nói chung và SV nói riêng. Tích cực đấu tranh chống các hình thức mê tín dị đoan, sử dụng văn hoá phẩm độc hại trong SV. Bằng cách tổ chức, cổ vũ cho SV tham gia nhiều hoạt động tích cực như thực hiện cuộc vận động “Tuổi trẻ sống đẹp”, “Sống và làm việc theo pháp luật”; xây dựng chế độ tự quản trong SV, đăng kí thực hiện các quy chế về nếp sống văn hoá khu dân cư, trường học, công sở trên địa bàn mà SV đang cư trú...

3.4. Về phía bản thân SV

Quá trình hình thành ĐĐ, LS văn hóa, lành mạnh trong SV phụ thuộc rất nhiều vào bản thân chính SV. Như đã biết, SV là những người đầy sự nhiệt tình hăng say, hứng thú với cái mới. Vì vậy, cần khuyến khích hoạt động tự học tập, tự tu dưỡng ĐĐ, LS sẽ giúp SV nhanh chóng tiến bộ, trưởng thành.

Trước hết, mỗi SV cần phải tự hình thành cho mình nhu cầu, động cơ phấn đấu, rèn luyện, có ý thức học hỏi, cầu tiến, vươn lên tự khẳng định mình. Đồng thời

cần tự ý thức, tự xây dựng lí tưởng sống, hoài bão, khát khao vươn tới cái mới, cái tiến bộ.

Bản thân mỗi SV phải vượt qua những cám dỗ lôi kéo và tiêu cực XH, loại bỏ những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, ích kỉ, thực dụng.

Bên cạnh đó, mỗi SV phải tích cực có những hành động thiết thực tham gia các hoạt động do nhà trường, các tổ chức đoàn thể tổ chức phát động. Mỗi SV cần tạo ra cho mình những sân chơi bổ ích, những hoạt động mang tính lành mạnh, tích cực. □

Tài liệu tham khảo

- [1] *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 8) (1996). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [2] Bộ GD-ĐT (2015). *Giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh (Dành cho sinh viên đại học, cao đẳng khối không chuyên ngành Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh)*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [3] Huỳnh Khái Vinh (chủ biên) (2001). *Một số vấn đề về lối sống, đạo đức, chuẩn giá trị xã hội*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [4] Bùi Minh Hiền (chủ biên) (2011). *Quản lí giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm.
- [5] Nguyễn Minh Đạo (1997). *Cơ sở khoa học quản lí*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.